

موسسه مهندسی
و مدیریت ساخت علوی پور

راهنمای حسابداری برای شرکت‌های پیمانکاری

نویسنده: مهندس فاطمه پهلوانزاده ▶▶

“

زمان و هزینه دو رکن اصلی پروژه‌های صنعت ساخت محسوب می‌شوند و این دو مورد از شاخص‌های اصلی موفقیت و شکست پروژه‌ها به حساب می‌آیند. بر اساس مطالعات انجام شده، بیشترین عامل ورشکستگی سازمان‌های پیمانکاری، مسائل مالی تلقی می‌گردند. از این رو صاحبان کسب‌وکار باید توجه ویژه‌ای به مباحث مدیریت مالی و حسابداری داشته باشند.

حسابداری درست و اصولی به صاحبان کسب‌وکار اطلاعاتی می‌دهد تا بتوانند بدون توجه به حوزه کسب‌وکارشان برای سازمانشان بهترین تصمیم را بگیرند. صنعت ساخت نیز از این قاعده مستثنی نیست. راه‌اندازی یک کسب‌وکار موفق در صنعت ساخت نیازمند رویه‌های اصولی حسابداری منطبق با همین صنعت است.

تفاوت‌های حسابداری کسب‌وکار در صنعت ساخت با صنایع دیگر

ماهیت کار، قیمت‌گذاری پروژه‌های تکی، تغییر هزینه‌های عملیاتی و سایر عوامل، حسابداری در صنعت ساخت را پیچیده‌تر از شرکت‌های دیگر صنایع کرده است. شرکت‌های پیمانکاری باید بتوانند:

حقوق و دستمزد را مدیریت کنند؛

در مناقصه پروژه‌ها پیشنهاد خود را به شکل مناسبی ارائه دهند؛

هزینه‌ها را به صورت آنی پیگیری و گزارش کنند؛

طیف وسیعی از وظایف حسابداری را انجام دهند.

شرکت‌های پیمانکاری به دلیل مشغله‌های کاری متنوع و نداشتن دانش تخصصی دچار مشکلات بسیاری می‌شوند که شرکت‌های این صنعت را از شرکت‌های دیگر صنایع متمایز می‌کند. در ادامه به برخی از وجه تمایزهای اصلی انواع حسابداری، بین صنعت ساخت و دیگر صنایع پرداخته شده است.

الف. پروژه محور بودن

در حالی که پیمانکاران وظایف متعددی دارند و به طور هم‌زمان درگیر مدیریت چندین پروژه هستند، ممکن است لازم باشد که مبلغی را به عنوان پیش پرداخت، بپردازند. صورت وضعیت پروژه‌ها همیشه بلافاصله پس از اتمام کار، پرداخت نمی‌شوند. گاهی اوقات این احتمال نیز وجود دارد که صورت وضعیت‌ها به طور کامل پرداخت نشوند یا حتی ماه‌ها طول بکشد تا کل صورت وضعیت تسویه شود. این عوامل ممکن است شرایطی ایجاد کند که شرکت‌های پیمانکاری حساب‌های سود و زیان مجزایی برای هر کار ارائه دهند.

ب. فروش

برخلاف شرکت‌های پیمانکاری که طیف گسترده‌ای از خدمات را ارائه می‌کنند، کسب و کارهای رایج معمولاً چند نوع متمایز از کالاها یا خدمات را ارائه می‌دهند. اما موضوع در صنعت ساخت و پروژه‌های آن به دلیل تنوع فعالیت‌ها، اقلام کاری و نوع پروژه‌ها که حتی ممکن است برای اولین بار اجرا می‌شوند بسیار پیچیده باشد. به همین دلیل، پیگیری هزینه‌ها و تعیین دقیق سود از هر دسته اقلام یا پروژه ممکن است بسیار چالش برانگیز باشد.

.....

• پ. هزینه‌های بالاسری متغیر

هزینه‌های بالاسری شامل هزینه‌های ثابت، متغیر یا نیمه متغیر است که مستقیماً با محصول یا خدمات یک شرکت درگیر نیست. نمونه‌هایی از هزینه بالاسری شامل اجاره، هزینه‌های اداری یا حقوق کارمندان است. هزینه‌های بالاسری را می‌توان در صورت سود و زیان یک شرکت یافت، جایی که از درآمد آن کم می‌شود تا به رقم درآمد خالص برسد. هزینه‌های بالاسری اغلب برای شرکت‌های پیمانکاری نیز تغییر می‌کند. قیمت مصالح، پیمانکاران جزء، تجهیزات، مسافرت، بیمه و موارد دیگر باید در حسابداری ساخت در نظر گرفته شوند و این امکان وجود دارد که هزینه‌های بالاسری به حجم کار پروژه نیز وابسته باشد و از این رو محاسبه این هزینه‌ها را با چالش‌های فراوانی مواجه کند.

سه اشتباه رایج حسابداری در صنعت ساخت

حسابداری یکی از مهم‌ترین اجزای مدیریت و اداره در هر شرکتی است. برای اطمینان از سودآوری سازمان‌هایی که دارای بخش‌های متعدد هستند، کارکنان حسابداری باید ورود و خروج دارایی‌ها را به طور دقیق مستند کنند. با این حال، اشتباهات حسابداری در یک شرکت پیمانکاری ممکن است عواقب جدی داشته باشد. سه خطای رایج حسابداری در صنعت ساخت که صاحبان کسب‌وکار باید از آن آگاه باشند، عبارت‌اند از:

عدم سازماندهی

دست بالا یا دست کم گرفتن برآورد هزینه‌ها و زمان

رویه‌های حسابداری به‌روز نشده

پنج راه برای جلوگیری از اشتباهات و مدیریت بهتر امور مالی در شرکت های پیمانکاری

الف. ایجاد برنامه زمان بندی برای پرداخت ها

اگر پرداخت های کارفرما، مدیریت و توافقات به شکل مناسبی صورت گیرد، امور مالی به خوبی انجام خواهد شد. استفاده از یک سیستم حسابداری جامع برای مدیریت تمام هزینه ها باعث می شود تا از سلامت مالی کسب و کار اطمینان حاصل شود. سوابق اساسی فروش و صورت حساب های منظم، مدیریت حساب ها را ساده تر کرده و به پیگیری درآمد ماهانه کمک می کند.

ب. پیش پرداخت ها

باید از تامین مالی هر پروژه با سرمایه شرکت خودداری شود. تنظیم یک قرارداد با وجود گواهی پرداخت یا دریافت پیش پرداخت های مناسب باعث می شوند تا ریسک مالی موجود در مراحل اولیه از پیمانکار به کارفرما منتقل شود.

پ. مدیریت مصالح

استفاده از یک سیستم قوی برای کنترل موجودی مصالح می تواند به شرکت ها کمک کند تا از هدررفت سرمایه برای خرید اضافی یا بی مورد مواد اولیه جلوگیری کنند. هدررفت هزینه در بخش مصالح یکی از بزرگ ترین عوامل ورشکستگی پیمانکاران است که باید به شکل موثری مدیریت شود.

• ت. زمان تحویل

هر پروژه برای اجرا، به تجهیزات و مصالح نیاز دارد و این منابع مورد نیاز باید به موقع به کارگاه پروژه برسند تا پیمانکار، وظایف خود را به خوبی انجام دهد. این کار باعث می‌شود که پیمانکار بتواند پروژه را با چالش کمتری به پایان برساند و از خسارت تاخیر نیز در امان باشد.

• ث. مدیریت نیروی کار

نظارت بر فعالیت‌های کارگران برای اطمینان از اتمام صحیح و سریع پروژه کار ساده‌ای نیست. یک مشاهده ارزشمند برای ارزیابی شرکت این است که چند کارگر برای تکمیل یک فعالیت یا چند نفر برای کار بر روی یک جزء از پروژه مورد نیاز است. مدیران می‌توانند با درک اطلاعات مربوط به فعالیت‌های کارگران، برای هر پروژه‌ای که در آینده انجام می‌شود، بودجه کافی ایجاد کنند.

نتیجه‌گیری

نیاز به مدیریت جریان نقدینگی، هزینه‌های شغلی، هزینه‌های بالاسری، فرایند مناقصه و سایر عوامل می‌توانند پیمانکاران را دچار مشکلات جدی نموده و سازمانشان را به سمت ورشکستگی سوق دهد. برای این امر باید نه تنها از ابزارهای مناسب برای مدیریت یکپارچه استفاده نمود، بلکه باید ساختار اصولی و صحیحی در بخش‌های حسابداری، هزینه و مالی و منطبق با ساختار پروژه‌ها چیدمان کرد. پیمانکاران می‌توانند با ایجاد یک سیستم هوشمند مالی و حسابداری از گزارش‌های بهنگام مالی و حسابداری بهره‌مند شده و از خسارات زیان‌بار آتی در امان بمانند زیرا اخذ تصمیم‌های مناسب وابسته به داده‌های دقیق و بهنگام است که تنها در صورت ایجاد یک سیستم یک پارچه مالی، حسابداری و هزینه میسر است.

